

NOVĂȚEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul IX, Numărul 96 ❖ Marți, 15 Iunie 2021 ❖ ISSN 2392 – 6961

ÎNTÂLNIRE CU PREMIERUL FLORIN CÎȚU

Joi, 3 iunie 2021, din inițiativa deputatului Dan Vâlceanu, Premierul României, Florin Cîțu, s-a întâlnit la Guvern cu primarii PNL și parlamentarii de Gorj. Între cei prezenți a fost și primarul orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean.

Cu acest prilej, primarii prezenți la întâlnire au făcut propuneri de sprijin pentru investițiile pe care și le doresc, în funcție de comunitățile locale pe care le reprezintă. Spre exemplu, primarul orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean a subliniat că are în plan investiții mari pentru zona montană Rânca. Este vorba de un proiect privind transportul pe cablu de la Novaci la Rânca, precum și dezvoltarea domeniului schiabil la nivelul stațiunii. Totodată, a subliniat că prin modernizarea Transalpinei s-a deschis una dintre cele mai fascinante zone turistice din țară și că pentru punerea ei în valoare consideră că este nevoie de un proiect care să aibă în perspectivă legarea Stațiunii Rânca de Voineasa și mai departe cu Rusu și alte zone turistice de mare importanță.

Premierul Florin Cîțu a apreciat propunerea făcută de primarul orașului Novaci, considerând proiectul de mare importanță pentru dezvoltarea turismului și a întregii zone montane.

În același timp, Premierul Cîțu i-a asigurat pe cei prezenți de susținere în demersul lor de a dezvolta localitățile pe care le conduc și că există oportunități de finanțare a proiectelor prin programe europene și din surse guvernamentale.

Constantin DĂRVĂREANU

ZI CU DUBLĂ SEMNIFICAȚIE PENTRU ROMÂNI – ÎNĂLTAREA DOMNULUI ȘI ZIUA EROILOR

10 iunie marchează o zi cu dublă semnificație pentru români, cu prilejul căreia, românii sărbătoresc pe de-o parte cea mai mare sărbătoare creștină ce comemorează Înălțarea la Cer a lui Iisus Hristos, iar pe de altă parte, Ziua Eroilor – sărbătoare națională a poporului român.

În semn de recunoștință pentru eroii patriei care au căzut în Primul Război Mondial, autoritățile statului român au hotărât, prin Decretul-lege nr. 1.693 din 4 mai 1920, ca Ziua Eroilor să fie decretată sărbătoare națională și să fie celebrată, „cu mare fast religios, școlar, militar și național” în Ziua Înălțării Domnului. Decizia a fost preluată de Parlamentul României în anul 1995, iar în anul 2003, prin Legea privind regimul monumentelor și operelor comemorative de război, sărbătoarea Înălțării Domnului a fost proclamată drept sărbătoare națională a poporului român.

Peste 330.000 de militari români și-au pierdut viața în urma acestei conflagrații mondiale, iar aproximativ 76.000 au rămas invalizi. Acestora li se adaugă victimele din rândul populației civile, răpuse de boli, foamete sau executate de trupele de ocupație.

Ziua Eroilor se sărbătorește în Ziua de Înălțare datorită Decretului-lege 1693/4 din mai 1920 care a stabilit ziua comemorării eroilor străini și pe cei români odată cu Înălțarea. Aceasta a fost schimbată la 9 mai în perioada

comunistă, prin Decretul nr. 71/1948, însă ziua de pomenire a eroilor în Ziua de Înălțare a Domnului a revenit la data inițială – hotărâtă și de Sfântul Sinod în anul 1920 și consfințită apoi prin alte două hotărâri sinodale din anii 1999 și 2001 ca sărbătoare națională bisericească.

Stabilirea acestei date a fost produsul rezultat încheierii și semnării, de către statele beligerante a Tratatului de la Versailles, prin care s-au obligat să întrețină mormintele ostașilor îngropați pe teritoriile statelor respective, precum și a monumentelor comemorative de război dedicate acestora.

Avem o datorie ca la fiecare sărbătoare să-i comemorăm, cu profundă recunoștință, pe toți cei care s-au jertfit de-a lungul istoriei pentru ca noi să trăim astăzi într-o țară independentă și suverană, în care ne putem bucura de libertate.

Ziua omagierii eroilor naționali este ziua în care noi, cei în viață, ar trebui să ne măsurăm credința, umanitarismul, conștiința și dragostea de țară în raport cu anvergura dată de reperatele morale și spirituale ale neamului românesc.

Și dacă un gânditor român afirma că „Eroismul nu e decât rezistență la sfințenie”, eu aș spune că „eroismul este cel mai aproape de sfințenie”, iar eroii aduc cinste și onoare poporului din care s-au ridicat și se constituie ca parte a sufletului aceluiași popor.

Prof. Alina Ramona ȚICU

ZIUA EROILOR LA NOVACI

Joi, 10 iunie 2021, ca peste tot în țară, și la Novaci s-a sărbătorit ZIUA EROILOR. După Sfânta Slujbă de Înălțarea Domnului, la monumentele eroilor din oraș, de pe strada Eroilor, strada Dumbrava și Pociovaliștea, au avut loc depuneri de coroane, slujbe de pomenire a eroilor căzuți în luptele pentru apărarea pământului strămoșesc, programe artistice de comemorare, parastase de pomenire a eroilor novăceni. Despre această măreață zi din istoria poporului român, despre eroii locali care și-au pierdut viața pe câmpurile de luptă, a vorbit doamna profesoară Alina Ramona Țicu.

La festivitățile organizate la cele trei monumente ale eroilor novăceni a fost prezent și primarul orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean.

O notă aparte pentru părintele Coconețu Ion care la Monumentul Eroilor de pe strada Dumbrava, a adus un pios omagiu eroilor novăceni, tuturor celor care cu arma în mână și-au dat viața pentru păstrarea ființei și neamului românesc.

D. CONSTANTIN

ULTIMUL CLOPOŢEL PENTRU ELEVII DE CLASA a XII-a

O FESTIVITATE PLINĂ DE EMOŢII LA NOVACI

Vineri, 4 iunie, elevii claselor a XII-a au încheiat cursurile, iar clopoţelul a sunat ultima dată pentru ei. Toate liceele din ţară au fost pline de culoare, voie bună şi planuri de viitor. Absolvenţii claselor a XII-a au îmbrăcat robele şi şi-au luat rămas bun de la cea mai frumoasă perioadă din viaţă – liceul.

Elevii claselor a XII-a de la Liceul Teoretic Novaci s-au bucurat de acest moment special în cadrul unei festivităţi desfăşurate pe stadionul din oraş, cu respectarea regulilor impuse de pandemie. De la festivitate nu au lipsit invitaţii speciali, părtaşi ai acestui moment emoţionant: domnul primar al oraşului

Novaci, dr. ing. Dumitru Leuştean şi doamna prof. Giurca Otilia, inspector în cadrul Inspectoratului Şcolar Judeţean Gorj.

Entuziasm şi multe lacrimi de bucurie s-au văzut în ochii absolvenţilor care şi-au luat, oficial, rămas bun de la viaţa de licean. Pentru ultima oară, au răspuns „prezent” diriginţilor care i-au îndrumat în aceşti ani: prof. Mitescu Gheorghe, prof. Hohoi Narcisa, prof. Lăzărescu Adriana şi prof. Ţicu Gheorghe.

După patru ani de studiu, dar şi aventuri şi experienţe adolescente, elevii celor patru clase a XII-a şi-au sărbătorit triumful educaţional, finalizarea celor doisprezece ani de studiu. Sunt învingătorii unor vremuri de pandemie, precum şi ai unui sistem de studiu online, implementat extrem de rapid, pentru prima dată în istoria învăţământului românesc. Alături de ei, la cursul festiv şi festivitatea de absolvire le-au fost părinţii, bunicii, prietenii şi toţi cei dragi lor.

Sfaturi de suflet au primit din partea tuturor dascălilor, dar şi a directorului unităţii de învăţământ. Le dorim mult succes la examenele care îi aşteaptă mai departe şi în viaţă!

Prof. Alina Ramona ŢICU
Director Liceul Teoretic Novaci

ABSOLVENŢII CLASELOR a VIII-a ŞI-AU LUAT RĂMAS BUN DE LA ŞCOALĂ

Absolvenţii claselor a VIII-a, A şi B, de la Şcoala Gimnazială Novaci şi Structura Pociovaliştea şi-au luat în ziua de 8 iunie a.c rămas bun de la şcoală şi de la profesorii şi învăţătorii care le-au îndrumat paşii spre ştiinţa de carte timp de opt ani de zile.

A fost o zi plină de emoţii, bucurii, zâmbete, îmbrăţişări, dar şi cu lacrimi care nu au putut fi stăpânite de emoţiile despărţirii.

La Şcoala Gimnazială Novaci, absolvenţii, profesorii şi învăţătorii, elevii claselor a VII-a, şi-au dat întâlnire în curtea şcolii. Au vorbit, doamna directoare, prof. Spilcă Cristina-Simona, diriginţii claselor a VIII-a, Ramona Cenuşe şi Tomescu Dragoş, învăţătoarea Dârvăreanu Tatiana, cea care le-a fost dascăl în clasele I-IV, atunci când au deprins tainele scrisului, cititului şi socotitului, alte cadre didactice, absolvenţi ai claselor a VIII-a.

Tuturor absolvenţilor le-au fost înmânate Diplome de absolvire. Profesorilor şi învăţătorilor de

la Şcoala Gimnazială le-au fost înmânate Diplome de onoare, în semn de recunoştinţă pentru strădania depusă pentru insuflarea ştiinţei de carte în rândul tuturor elevilor şcolii.

A luat apoi cuvântul primarul oraşului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuştean care le-a adresat absolvenţilor felicitări şi urări de succes la examenul care-i aşteaptă, admiterea la liceu, precum şi la viitoarele examene ale

vieţii. În final, absolvenţii claselor a VIII-a au predat, aşa cum este obiceiul, cheia succesului claselor a VII-a. A fost o atmosferă poleită cu drag şi nostalgie, cu încredere în viitorul care-i aşteaptă şi pe care şi-l doresc fericit.

Aceeaşi atmosferă a fost şi la Structura Pociovaliştea a Şcolii Gimnaziale Novaci, numai că acolo s-a permis şi prezenţa părinţilor elevilor în sală.

Aşadar, absolvenţii claselor a VIII-a de la Novaci şi Pociovaliştea s-au despărţit miercuri, 8 iunie a.c de profesorii şi învăţătorii care le-au îndrumat paşii în cei opt ani de şcoală, de colegii cu care au împărţit bucurii, poate şi supărări, dar acum se pregătesc pentru cea mai frumoasă aventură – liceul. A fost şi motivul pentru care la festivitatea de bun rămas a participat şi directoarea Liceului Teoretic Novaci, prof. Ţicu Alina Ramona care le-a transmis absolvenţilor că-i aşteaptă cu braţele deschise la liceul novăcean, unul dintre cele mai bune licee din Gorj, renumit în întreaga ţară.

Constantin DÂRVĂREANU

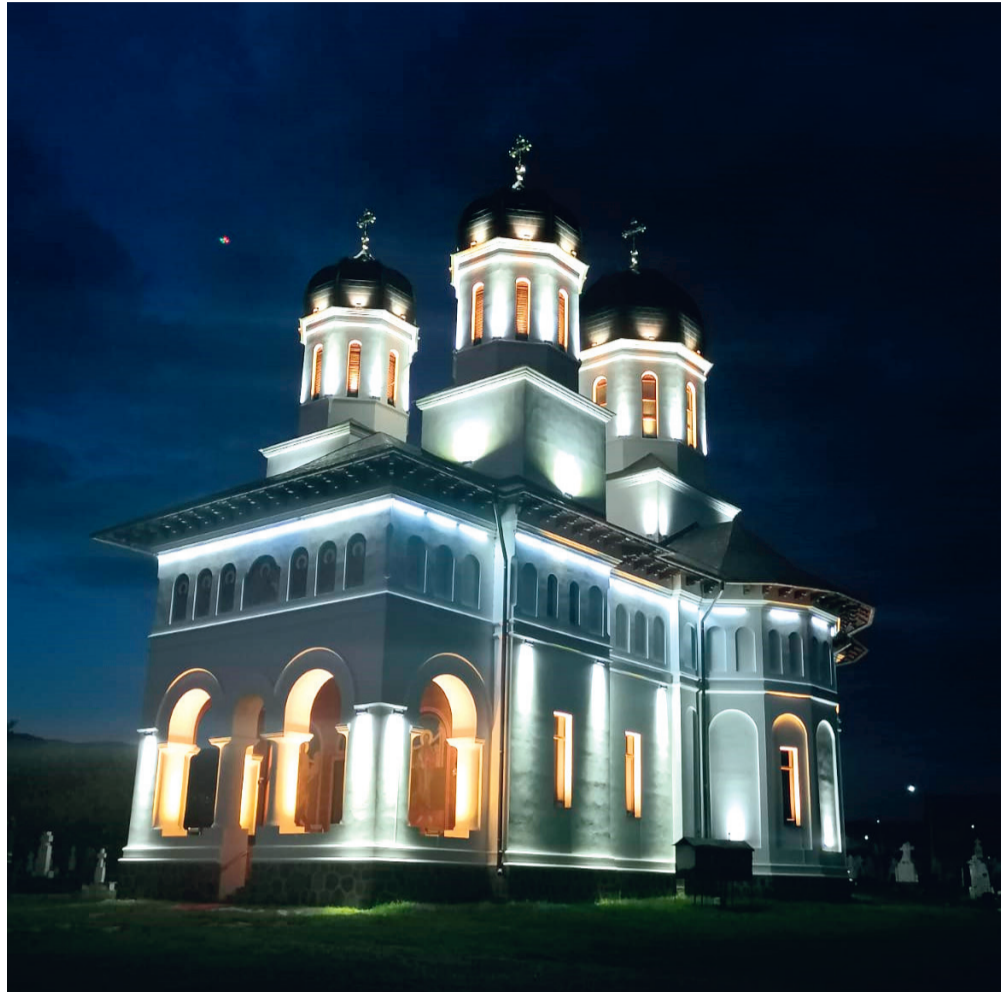
CATEDRALA ORAȘULUI NOVACI ÎN PRAG DE ÎNĂLTAREA DOMNULUI

Pe un platou cu o perspectivă dintre cele mai frumoase, pe malul stâng al Gilortului, la o altitudine de 50 m, deasupra apei cristaline a acestui râu se înalță Biserica „Sf. Ioan Botezătorul” – adevărată Catedrală a orașului Novaci.

Piatra de temelie a acestei biserici s-a pus la 11 aprilie 1921, preot paroh fiind Ion Oprîșescu, până în anul 1924 când a venit preotul paroh Constantin Stângă, licențiat în teologie, hirotonisit în 1924.

Lucrările de construcție a noii biserici s-au încheiat în anul 1935. Sfințirea a avut loc la 3 noiembrie 1935 în prezența PS D.D. Vartolomeu.

Pentru construcția acestui Sfânt lăcaș de cult, pe o înălțime ce impresionează pe orice vizitator, a fost alcătuit un Comitet de construcție care a urmărit mersul lucrărilor. Un mare rol în construcția acestui impunător lăcaș de cult l-a avut Banca Populară „Gilortul”, în frunte cu directorul ei, învățătorul Ion D. Giugulan.

În ultimii ani, la Biserica „Sf. Ioan Botezătorul” au avut loc lucrări de renovare: acoperiș, parchetare, refacerea picturii și a scârilor de la intrarea din Strada Dumbrava până la Sfântul lăcaș. Înainte de Sf. Sărbători de Paște s-a pus în funcțiune iluminatul parțial al Bisericii, iar de Înălțarea Domnului și iluminatul turlor.

Este meritul Primăriei orașului Novaci, în frunte cu primarul Dumitru Leuștean și al Consiliului Local al orașului, lucrări sprijinite și apreciate de slujitorii acestei biserici, preoții Ion Coconețu și Valentin Lăcătușu.

Primarul orașului, dr. ing. Dumitru Leuștean spune că lucrările la Biserica „Sf. Ioan Botezătorul”, adevărată CATEDRALĂ a orașului Novaci nu s-au încheiat și că trebuie să punem și mai mult în valoare acest Sfânt lăcaș care prin așezarea sa domină întreaga panoramă a orașului, rivalizând cu alte lăcașuri de cult nu doar din țară, ci și din Europa.

Constantin DĂRVĂREANU

Prof. univ. dr. N. VINȚANU

CUVINTE ALE DACILOR ÎN LIMBAJUL CIOBANILOR NOȘTRI

Cercetarea originilor locuitorilor Novaciului, și a românilor în general, m-a pasionat mereu. Așa am aflat despre multiplele nepotriviri între ceea ce se spune în istoria oficială despre noi și ceea ce oferă observațiile asupra unor realități concrete cum este limbajul oamenilor de la munte.

În scrierile occidentalilor și mai ales ale vecinilor din N-V țării noastre se încearcă de sute de ani să ni se spună că dacii au dispărut complet de pe scena istoriei după retragerea aureliană de la 274 d. Hr. Și mai ales după invaziile nordice sau asiatice care au avut loc pe aici. Cercetările arheologice, studiul atent al documentelor istorice vechi infirmă astfel de supoziții. Istoricii americani contemporani, cum este M. Gimbutas, argumentează temeinic faptul că pe unde suntem noi acum a fost cândva centrul

Europei vechi. Ceea ce îți atrage atenția este prezența multor cuvinte arhaice în limbajul cotidian al oamenilor din Novaci, mai ales al ungurenilor. Aceste cuvinte fie nu le găsești în Dicționarul Explicativ al Limbii Române, fie sunt expediate sec sub denumirea de regionalisme. Așa se face că în documentele oficiale după care învață studenții filologi se spune că în limba română actuală există doar vreo 2% cuvinte moștenite de la daci. Cu alte cuvinte limba română considerată a fi una latină are în fondul său de bază o majoritate de cuvinte străine. Un argument care vine ca o mână pentru cei care ne neagă adevărata origine.

Aici s-ar cuveni câteva mici observații. Mai întâi că noile cercetări din domeniu arată că latina provine din același trunchi comun din care ar proveni

și limba dacilor. De aceea, Decebal, de exemplu, așa cum se vede pe Columna lui Traian, nu a avut nevoie de traducători pentru a se înțelege cu solii trimiși de Roma sau cu generalii trimiși de Imperiu.

Pe de altă parte, o limbă literară se construiește prin scrierile diferiților autori și prin girul forurilor academice. Dacă diferiți autori sau foruri academice decretează folosirea anumitor cuvinte în limba oficială, în manualele după care se învață la școală, limba respectivă capătă o anumită turnură, o anumită orientare. Așa se face că în prezent limba română se vrea a fi cea vorbită la București. Dar Bucureștiul a apărut, este drept, ca fiind întemeiat de ciobani valahi (Bucur ciobanul), adică urmași ai dacilor, dar a fost și este un loc de strânsură. Chiar azi, numai circa 18-20% dintre bucureșteni sunt aici de cel puțin 2-3 generații, restul sunt veniți din alte părți.

De curând au apărut mai multe texte, să le spunem „despre originea limbii române”, printre care și traducerea celebrelor Tablițe de la Sinaia. Dincolo de cotroversele privind autenticitatea sau falsitatea acestora, în tablițele respective se pot observa multe cuvinte asemănătoare cu cele folosite de oamenii din Novaci. Astfel, dacă ne așezăm pe un bolovan din Plăieț și ascultăm cum vorbesc ciobanii bătrâni care trec la munte, auzim: Ai nost o pus burdufu în sărcer; o oprito un kil din cașu aiela; Șargu acela o piert zăbala; so desfăcut zăbalțu; când so înturnat so oprito la bodegă; ceia sonto ai noști; Măria o pus urzoiul cu năvădeală și băteală; dopo Dosu lu Carajel io loat jigania mielu etc.

În cele de mai sus găsim cuvintele: nost, noști, sărcer, kil, zăbală, zăbalț, înturnat, oprit, sont, urzeală, băteală, dosu, loat – toate acestea sunt cuvinte care se regăsesc și în Tablițele de la Sinaia într-o formă aproape identică, ca atare acestea sunt cuvinte din limba dacilor. Dacă adăugăm și cuvintele: machea (oare), hășcău, mozoc (nume de câine), jariște, căpăstru, iebâncă, strugaz, stână, strungă, brânză, urdă, agăța, amurg, adia, balebă, barză, bărsană, bordei, buiestru, butură, caier, călțun, cârlig, codru, copil, cujbă, custură, doină, dulău, fluier, gheonoaie, iele, măceș, măgar, măgură, mămăligă, mânz, moș, rânză, scrum, spânz, șiră, țurcă, vătui, viezure, zgardă etc. Sau denumiri de munți, precum Tărtărău, Moliviș, Dălbănu, Mușetoiu, Parâng etc., ajungem la un număr de aproape 300-400 de cuvinte care la origine au fost ale dacilor. Dacă informațiile de mai sus le raportăm la cercetările sociologice care arată că oamenii obișnuiți folosesc astăzi aproximativ 600 de cuvinte în limbajul uzual, atunci aflăm mai multe despre originea adevărată a novăcenilor.

Astăzi, însă, limba română predată la școală, cea scrisă în actele oficiale, se îndreaptă și mai mult spre desdăcizare, adică scoaterea din uz și a puținelor cuvinte rămase de la daci. Să nu uităm, însă că, pierzându-ne sau uitându-ne originea ne pierdem identitatea și rădăcinile milenare, prin care pulsează înțelepciunea strămoșilor noștri îndepărtați.

ȘCOALA – un construct axiologic

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

Școala își încheie anul acestor cursuri și urmează vacanța. Așa cum a fost, cu frecvență sau fără frecvență, din cauza acestui virus nenorocit. Unii spun că este un dezastru, alții spun că merge și așa. Peste ani de zile o să vedem că școala se verifică în viața socială. Totuși „atomul educației” este nevoit să dea un răspuns în fața relațiilor dintre elevi – profesori – părinți și mediul social, așa cum a făcut de fiecare dată.

Avalanșa de schimbări la nivelul școlii rezultă mai ales din considerentul că această instituție socială și umană ar fi conservatoare, ar avea o mare forță de inerție. Toate acestea solicită analize temeinice din multiple unghiuri: cel al menirii sociale, al relațiilor cu celelalte instituții sociale, al conținuturilor activităților școlare, al coerenței elementelor acestora etc. Progrese remarcabile s-au făcut într-un timp relativ scurt în cercetarea școlii ca organizație socială. Ceea ce reținem aici ca foarte important este că orice organizație socială apare ca rezultat al unei culturi, deci al unei creații umane considerate valoroase. Astăzi, organizația socială numită școală este vectorul fundamental prin care se asigură energiile vitale necesare bunei funcționări a tuturor compartimentelor existenței sociale și umane.

Școala este principala instituție de creare și asimilare a valorilor culturale. Amintim aici că valorile sunt creații materiale și spirituale prin care omul și societatea realizează interacțiunile pozitive cu mediul, cu semenii, cu zestrea sa biologică și socială. La rândul ei, civilizația unui popor, a unui individ concret, cuprinde valorile culturale cu care lucrează, pe care le utilizează cotidian. Problema se complică dacă avem în vedere că omenirea a intrat într-un complex de schimbări rapide, cărora nu le descifrăm bine înțelesul și sensul și nu se pot întrevădea urmările acestora pe termen lung. Mai mult, pare a se produce o inversare a sensului de curgere a timpului, unde viitorul presează mai mult asupra prezentului decât trecutul. De aici, o serie de interogații care revin mereu – cât de mult cunoaștem școala actuală?; până unde conștientizăm

problemele ei, atât în context social, uman, cât și cultural, antropologic, managerial etc.?

Răspunsurile nu pot fi decât sărace, pentru că nu au valoarea sigură de dezvoltare pe termen lung și foarte lung. Politicienii nu au reușit să formuleze decât idei vagi despre unele probleme. Îmi aduc aminte că atunci când am lucrat la Ministerul Educației, vreo șase miniștri găseau fiecare formula de educație, dar când ne apucam de lucru, tocmai fusese schimbat ministrul și trebuia să o luăm de la capăt. Lipsa viitorului posibil asupra căruia să cadă cu toți de acord când e vorba de o categorie de acțiuni pe 30-40 de ani.

Se știe că școala este ceea ce este la un moment dat, prin ceea ce a făcut fiecare generație anterioară în această zonă. Ca organizație socială, școala conține o moștenire anterioară, la care fiecare generație de elevi, profesori, inspectori, părinți etc., adaugă o gamă de anumite elemente la înfățișarea acesteia, într-un anumit moment. O astfel de situație este prezentă, fie în cadrul aceluși paradigmă, fie prin schimbarea paradigmelor. În acest sens, oricare ar fi împrejurarea dată, tezaurul cultural al trecutului școlii este sublimat în profunzimile structurii organizațiilor școlare, alcătuind un element al fundamentelor pe care acestea se înalță. Ca atare, în procesul modificărilor ce au loc în școală, pe parcursul istoriei, gândirea și practica organizațională anterioară, pregătește propriile schimbări. De aceea, putem spune că școala este istoria devenirii valorilor pe care aceasta se ridică și pe care le promovează.

Una dintre provocările cele mai temerare pentru înțelegerea corectă a școlii, a educației și instruirii realizate de aceasta este determinarea rețelei de valori umaniste pe care se sprijină și prin care se poate realiza umanizarea noilor generații. Aici credem că avem de a face cu un raționament simplu: Școala conține în structura ei un ansamblu de valori umane - omenie, datorie, disciplină, cinste, corectitudine, adevăr, precizie, responsabilitate, armonie în dezvoltare etc. - pe care le promovează în formarea și dezvoltarea elevilor ca oameni.

În acest context, precizăm, în primul rând, că însăși școala este o valoare culturală. Ea funcționează ca un imens laborator, în timp și spațiu, unde se reproduc sau se modifică, în structura lor esențială, experiențele umanității. Aceasta este totodată un fel de „busolă”, cu ajutorul căreia noile generații învață să gândească pertinent, să aprecieze corect diferitele fenomene, obiecte, evenimente, acțiuni etc. și să acționeze mai eficient și în cunoștință de cauză. În al doilea rând, activitatea fundamentală din școală este învățarea, ea însăși fiind o valoare culturală deosebită. Dacă omul, în istorie, nu ar fi inventat învățarea la o altă magnitudine decât cea din lumea animală, acesta nu ar fi devenit ceea ce este astăzi. Notăm, în al treilea rând, că școala, ca instituție socială, are ca valoare fundamentală ordinea, organizarea precisă a activităților de învățare, ordine care la rândul ei conține o suită de valori adiacente, cum ar fi punctualitatea, responsabilitatea, îndrumarea, controlul, regulamente și norme de conduită, împreună cu mijloacele de realizare a acestora etc.

Nu putem să nu menționăm aici metodele și mijloacele de învățare, ele însele fiind invenții ale spiritului omenesc. De altfel, fiecare tip de școală a inventat sau a pus accent pe o metodă sau alta de lucru. Dacă ne gândim că, de fapt, metodele sunt moduri de concepere și organizare a acțiunilor de învățare, constatăm că astfel putem afla valorile de bază ale învățării și deci ale activităților din școală. Astfel, atunci când predomină monologul, vom constata că cel ce învață are condiția de obiect al educației și instruirii. Abia atunci când se cultivă preponderent dialogul sau activitățile desfășurate de elev, are loc trecerea acestuia la condiția de subiect. Specifică timpului nostru este dominația valorilor cognitive asupra celorlalte valori: morale, estetice, religioase, praxiologice etc. Aceasta semnifică existența unui decalaj între ceea ce știm și ceea ce putem face cu știința noastră. Pe de altă parte, axiologicul este elementul de mediere și exprimă raportarea cunoașterii la om. Astfel, nu tot ceea ce formulează știința ca adevăruri trebuie folosit de om și

să se învețe în școală. În zilele noastre se înțelege clar că anumite descoperiri științifice pot duce la distrugerea omenirii. La fel, nu tot ceea ce putem face, trebuie să facem sau să învețe noile generații să facă. Știința și tehnica, fără valori morale va aduce grave prejudicii omului.

Spre deosebire de alte organizații sociale, școala, prin activitatea sa, depășește imediatul, posibilul de cuprins în momentul acțiunii sau realizării funcțiilor respective. Aceasta semnifică faptul că școala lucrează astăzi preponderent pentru lumea de mâine, dar care nici măcar nu este creionată, în linii mari, cum arătam mai sus. De aici, întregul dramatism din condiția școlii, a elevilor, a cadrelor didactice și părinților. În termeni axiologici, aceasta înseamnă că școala cultivă anumite valori cognitive, morale, estetice, civice, politice, religioase etc., dar care nu știm ce înfățișare, conținut, rol și funcție vor mai avea în viitor. Dacă ne luăm după strigătele campionilor globalizării și occidentalizării tuturor locuitorilor planetei, înseamnă că toate valorile culturale specifice diferitelor popoare și pe care școala le cultivă, trebuie să dispară. Șansa noastră este că așa ceva nu este logic și ontologic posibil.

Plan de școlarizare pentru anul școlar 2021-2022

PROFIL REAL:

◆ MATEMATICĂ-INFORMATICĂ
intensiv informatică
⇒ O clasă—26 locuri

◆ ȘTIINȚELE NATURII
⇒ O clasă—26 locuri

PROFIL UMAN

◆ FILOLOGIE
⇒ O clasă—26 locuri

PROFIL ECONOMIC

◆ TEHNICIAN ÎN ACTIVITĂȚI ECONOMICE
⇒ O clasă—24 locuri

LICEUL TEORETIC NOVACI

Liceul Teoretic Novaci reprezintă una dintre instituțiile de învățământ de renume din județul Gorj.

Dovada o constituie atât rezultatele obținute de elevi la olimpiadele și concursurile școlare, cât și participarea la diverse proiecte și activități organizate la nivel local, județean, național și

BAZA MATERIALĂ:

- ◆ 15 săli de clasă recent renovate și mobilate modern
- ◆ Sală de festivități—100 locuri
- ◆ 2 laboratoare de informatică dotate cu 55 de calculatoare conectate la internet
- ◆ Laboratoare moderne de fizică, chimie și biologie
- ◆ Sală de sport
- ◆ Teren de sport sintetic cu nocturnă
- ◆ Sală de fitness
- ◆ Internat—70 locuri în camere cu 2-3 paturi și grup sanitar propriu
- ◆ Cantină
- ◆ Stație de radioficare
- ◆ Sistem de supraveghere video

Liceul Teoretic Novaci

ALEGE-NE PE NOI!

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE:
Adresa:
Str. Parângului, Nr.57, Novaci

Telefon: 0253466352
Fax: 0253466177
Email:
liceul_teoretic_novaci@yahoo.ro

Prof. Alina Ramona ȚICU, Directorul Liceului Teoretic Novaci

Dezvelirea Monumentului Eroilor din Novaci

Cristian Grecoiu

În ziua Înălțării Domnului, frunzașă comună Novaci a trăit clipe de adevărată înălțare sufletească, cu prilejul desvelirii monumentului ridicat întru pomenirea celor 86 de eroi ai săi, căzuți pentru apărarea și reîntregirea patriei. Popor nespus de mult, din Novaci și din satele învecinate, a luat parte la această creștinească și românească manifestare, cinstită cu prezența următoarelor persoane străine de localitate: col. Șerban Leoveanu, prefectul județului, Titu Staicu, primarul Tg.-Jiului, col. H. Bădescu, comandantul Gărzilor F.N.R., dr. Al. Bădescu, fost prefect, col. Gh. Arhip, prof. Filip Popescu, îndrumătorul străjeriei din Ținutul Olt, protoierul Victor Dobrescu, dr. C. Tănăsescu, medic primar al județului, Emil Haiducescu, pensionar, I. Micodin, fost prefect, Nika Petrescu, avocat, Al. Dănășel, administrator financiar, Jean Bărbulescu, ziarist, maior C. Ionescu, comandantul Legiunii de Jandarmi, maior V. Covrig, comandantul premilitarilor gorjeni, preot Gh. Găță, comandantul Legiunii Străjeri Gorj, Rovinaru, controlor financiar, apoi domni Octavian Lascăr, pretorul Plășii Novaci, Emil Drăghiceanu, avocat, doamna Sclia Delaglod, Petrescu, domnișoara Răduțescu, domni dr. Al. Niculescu, medicul șef al spitalului, Augustin, judecător, funcționarii administrativi, judecătorești, învățătorii, preoții din regiune, premilitarii, stolul de străjeri ai gimnaziului industrial Novaci, etc. Serviciul divin s-a oficiat de către preoții Seb. Părvulescu – Cernădia și Vasile Tomescu – Novaci. Dl. col. Leoveanu, prefectul județului, trăgând pânza ce acoperea marelui

monument – opera sculptorului Mățăuanu – a rostit câteva cuvinte, printre altele spunând: „Sunt 23 de ani de când novăcenii, voioși și veseli chiar și în fața morții, au plecat la sunetul goarnei, să-și dăruie viața pentru apărarea gliei strămoșești. Mulți dintre ei nu s-au mai întors. În morminte, cunoscute ori necunoscute, ei dorm somnul de veci, alintați doar de murmurul izvoarelor și de foșnetul copacilor ce la umbresc țărâna ... Gândul dvs. al novăcenilor, supraviețuitorii marelui război, de a le proslăvi memoria prin înălțarea acestui falnic monument, vă cinstește. Onoare jertfei lor! Onoare celor ce au știut să-i proslăvească! Jertfa lor să ne fie pildă, mai ales azi când nori negri încearcă să întunece seninul cerului și să ne ridicăm cu cugetele la înălțimea sublimei lor jertfe”. Preotul Sebastian Părvulescu, a cuvântat în numele Bisericii, laudând fapta creștinească a celor ce s-au trudit a ridica acest altar de

românism, iar Nika Petrescu, avocat din Tg.-Jiu, a vorbit în numele foștilor luptători, omagiind memoria eroilor novăceni. Dl. C. Lianu, învățător, președintele comitetului de inițiativă, a făcut un rezumat al activității desfășurată de membrii comitetului

pentru a realiza această nepieritoare operă, aducând calde mulțumiri tuturor aceluia care au dat ajutorul lor, moral și material, în special d-lui pretor Octavian Lascăr, băncii populare „Gilortul”, d-lui Ion Giugiulan și tuturor văduvelor de război. Dl. Lianu a predat apoi monumentul primarului comunei, recomandându-i să-l îngrijească și să-l păstreze ca pe cel mai de preț bun al satului. Dl. Dumitru Ștefănoiu, primarul Novaciului, mulțumind pentru darul ce se face comunei, da asigurări că el va fi îngrijit cu sfințenie și lăsat moștenire generațiilor viitoare, drept pildă a recunoștinței față de cei ce știu a se jertfi pentru țară și neam. Câteva eleve și elevi au recitat bucăți ocazionale, iar fanfara locală – formată dintr-un mănunchi de inimoși săteni – a cântat bucăți patriotice. A urmat defilarea școlii și premilitarilor, parada fiind comandată de dl. Ilie Flitan, căpitan în rezervă, secondat de locot. în rezervă Pantelimon Moculescu – Cernădia, Pantelimon Ciofu – Pițic, D.N. Comănescu – Novaci. A făcut plăcută impresie în special ținuta stolului gimnaziului industrial condus de dl. director Al. Secu. A urmat o masă de peste 100 de tacâmuri, în saloanele hotelului „Gilortul” la care au participat oficialitățile și invitații, rostind cuvântări domni col. Leoveanu, pentru M.S. Regele, propunând și trimiterea unei telegrame, fapt ce a fost primit cu furtunoase aplauze, preot profesor G. Găță,

comandantul Legiunii Străjeri Gorj, Jean Bărbulescu, directorul ziarului nostru, N. Chițiba, revizor școlar, Serghie Leuștean, învățător Pociovaliștea și Ion Giugiulan, învățător și președintele băncii populare „Gilortul”, toți aducând omagii celor 86 de eroi ai satului Novaci și mulțumind celor ce s-au trudit să immortalizeze în piatră și bronz amintirea lor. Textul telegramei expediate M.S. Regelui: Populația din Novacii Gorjului sfințind astăzi monumentul Eroilor căzuți în războiul pentru întregirea Neamului, adânc pătrunsă de iubirea către Tron și Dinastie, fiind gata în fiecare moment pentru orice sacrificiu își îndreaptă gândul către Majestatea Voastră, asigurându-vă de cel mai profund devotament. Președintele Comitetului C. Lianu”

(Articol publicat în paginile ziarului „Gorjanul”, anul XVI, nr. 19-20/1939, pag. 3)

O CĂLĂTORIE PLINĂ DE DEZAMĂGIRI

Unele treburi m-au determinat să plec pe 2 iunie la Timișoara. Am plecat dimineața pe la 5,45. O dimineață răcoroasă ca mai toate din luna mai și din prima parte a lunii iunie.

Deși astronomic luna iunie este considerată ca fiind prima lună de vară, temperaturile sunt destul de scăzute, semănând mai degrabă a început de primăvară. La ora plecării, la Novaci erau 10 grade, pe la Petroșani 8, iar de pe la Simeria până către Timișoara au crescut pe la 13-14 grade. Este adevărat că pe la orele amiezii s-a încălzit binișor.

Ceea ce vreau să spun este faptul că vremea răcoroasă, ploile căzute mereu, ninsorile din munți, au îngreunat lucrările agricole. Sute de hectare de terenuri arate în care abia s-a pus sămânța, culturi care abia scot capul, terenuri în care bălțește apa pe culturi. Dacă ne gândim că este iunie și că lucrările agricole sunt atât de întârziate, nu ne vom mai mira că importăm cereale de pe nu știu unde. Sigur, oamenii nu au nici o vină. Suntem neputincioși în fața fenomenelor atmosferice în continuă schimbare.

La ducere am mers de la Simeria pe A1, așa

încât nu ar fi multe de spus. Timișoara rămâne același oraș frumos, bine gospodărit și cochet, în care s-a investit mult, lucru care se vede la tot pasul. La înapoiere am schimbat traseul, prin Receaș, Lugoj, pe lângă Caransebeș, prin Oțelul Roșu și prin multe alte localități până la Hațeg.

Ceea ce m-a dezamăgit foarte mult este modul în care au fost lăsate complet în părăsire o mulțime de terenuri agricole, pline de mărăcinișuri, arbori și arbuști de tot felul. Nu pomi fructiferi, ci pur și simplu tufărișuri care au cuprins suprafețe mari de terenuri. Ici-colo câte un teren cultivat înconjurat de tufărișuri de toate esențele. Au fost retrocedate terenurile, oamenii au vrut să-și recapete proprietățile, dar nu este normal să fie lăsate complet în părăsire. Este mare lipsă de forță de muncă. Terenurile au fost retrocedate dar nu are cine le munci. Oamenii în putere de muncă au plecat peste hotare, fiindcă aici nu au cu ce trăi.

În fine, am ajuns la Sarmizegetusa – Capitala antică -, primul oraș înființat de Împăratul Traian pe teritoriul Daciei după războaiele de cucerire de la începutul secolului al II-lea. Imagini deplorabile. Ruine în adevăratul sens al cuvântului, ruinele fostei

capitale. Toate sunt degradate, Forul (centrul orașului), Amfiteatrul, care au fost scoase la iveală pe la mijlocul secolului al XIX-lea, ziduri prăbușite, vestigii degradate. Locul în care era adăpostit tezaurul public, senatul, tribunalul, închisoarea, toate sunt lăsate în părăsire. Din secolul al XIX-lea de când au fost scoase la iveală, nu s-a îndurat nimeni să restaureze aceste valori deosebite care până la urmă fac parte din istoria poporului român. Inadmisibil!

De asemenea, am rămas complet dezamăgit de faptul că după ce treci de Caransebeș, până către Hațeg, treci prin multe așezări în care nu s-a mișcat nimic după Revoluție, chiar și în Oțelul Roșu, unde mi-a atras atenția doar Casa de Cultură, o construcție modernă, elegantă. În rest, mai nimic. Mă întreb, din ce or trăi oamenii în acele locuri, fiindcă și terenurile sunt neprielnice agriculturii?

Am distrus economia, am ruinat și vândut la fier vechi o bună parte din industria românească, iar acum trudem prin Europa ca să ne putem crește copiii și întreține familiile.

Constantin DĂRVĂREANU

Sfârșit de iunie

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

De multe mii de ani Soarele urcă în creștetul cerului pe 24 iunie, apoi coboară până la Crăciun, cam la 23o. Este mișcarea aparentă a Soarelui, care pe la noi pe aici, poartă numele de Eterna Reîntoarcere a Timpului. Oamenii le-au dat o astfel de denumire zilelor 24 iunie și 24 decembrie, când Soarele urcă și apoi coboară, și așa se duc anii între această urcare și coborâre a astrului. După cum îi spune și numele, la Solstițiul de Vară, Soarele ia un fel de răgaz cam de 2-3 zile, ca și la Crăciun. Apoi pleacă în josul hărții cerești până la Crăciun și vine din nou la cea mai lungă zi.

Din punct de vedere astronomic, 24 iunie este ziua cea mai lungă și noaptea cea mai scurtă. Egiptenii, acum vreo 5000 de ani au săpat o fântână de vreo 10 m adâncime, în care doar Soarele strălucea. În ziua de dinainte și de după această dată, nu se mai vedea nimic. Așa au stabilit ziua cea mai lungă și au făcut din ea un fel de cercuri – vară, toamnă, iarnă și primăvară.

În iunie, cel târziu în iulie, păsările cerului își scot puii. Doar cucul, care nu cuibărește, are o pitulice sau cintează care îi clocesc ouăle. În privința florilor se spune că sunt bune de leac. Astfel avem flori de salcâm, tei, spânz sau multe altele pe care oamenii le culeg.

Demult, oamenii își făceau o coroană din flori de Sânziene. Îmi aduc aminte că bunica mă pune să adun un buchet mare de flori, din care făcea două cununi, din care pe una trebuia să o arunc eu pe casă iar pe cealaltă o arunca bunica, să știe dacă în acel an îi va fi sfârșitul. Bunica a trăit mult după aceea. Pe la poartă veneau oamenii din sat, de la care ascultam povești de nu mă mai săturam, despre urși, lupi sau cerbi. Mai auzeam că pe un om l-a lovit un trăsnet sau că unul a scăpat doar cu o arsură pentru că ar fi lucrat în acea zi de Sânziene. De aceea cultul strămoșilor era un obicei care slujea Soarele, cu razele sale binefăcătoare, respectiv ținerea focului ca și la Crăciun. Îmi aduc aminte că am fost la o stână din Coasta Bengăi, unde am asistat și eu la facerea focului. Era Chirtu și ciobanii lui care au îngrijit focul toată noaptea. De

la alții am văzut în acea noapte un fel de focuri de jur împrejur care păzeau turmele. Din viața oamenilor de la munte, se știe că după tăierea mieilor de Paște se cerea să se mulgă oile de 3 ori pe zi și, mai rar, până la 15 iulie, când, așa cum ziceau ciobanii, noștri „cad în doi lapți”. De mult, în vremuri străvechi, de fiecare dată oamenii mergeau

la Lotru și la Poiana Muierii, ca și la Sf. Ilie. Era o petrecere și se tocmeau care urmau să se însoare în toamnă. La noi nu se făceau spicele de grâu ca la Sânziene. A fost odată ca pe una să o cheme Drăgaica și pe unul Drăgan și fata era pregătită cu flori de munte, așa cum povestea bunica, dar asta nu s-a repetat decât de câteva ori. Era un alai despre care s-a vorbit mult despre acesta. Și Drăgan și Drăgaica s-au căsătorit și au trăit mulți ani.

Despre fructe, acesta a sezonul cireșelor, care ne făceau mereu cu ochiul. Îmi aduc aminte de când eram copil că unul de pe Valea Gilortului aducea vreo 2 care de cireșe și le vindea cu 50 de bani o oală de jumătate de litru. La fel perele timpurii, merele dulci, zarzărele, zmeura sau fragii – poate cele mai căutate

Azi nu se mai face focul în noaptea de 24 iunie la fel ca toate celelalte în legătură cu milenara întoarcere a timpului.

Oamenii nu mai au acel orizont al culturilor arhaice. Asistăm și astăzi, ca și în trecut, că Lumea curge neîncetat, la fel ca și înainte, cu munții și văile, cu soarele și stelele care dau milenara întoarcere a timpului.

ION FLOREA

NEDEIA

O minunată zi de Sânziene. Păsărele atârinate de crengi concertează soarelui și cerului albastru. Spre Iezer, pe lășătorile prăpăstioase ale munților suie ciobanii tineri doinind și glumind cu fetele. Zi de nedeie. Ajung la stână unde gazda îi așteaptă cum se cuvine, cu tocan și balmoș fierbinte. Ploștile cu vin și țuică înfierbântă spiritele și jocul se încinge după ritm de fluier. Glumele zboară dintr-o parte în altă parte ca ciocârliile către soare. Fata gazdei, o codană ca în povești, întrece în farmec și joc pe toate celelalte fete venite la Nedeie de pe toți munții. Copila e îndrăgostită de un cioban bun de gură, meșter în ale doinitului, dar mai ales chipeș, însă nu prea mare târlaş. De fată mai este îndrăgostit și un alt cioban, la fel de frumos, mai bogat, dar din ale cărui gesturi răzbate sălbăticia, egoismul și cruzimea, ironia și intriga. Se mănâncă, se bea și se joacă pe rupele în poiana unsă cu parfumuri de rășină a muntelui.

Fata și Făt Frumosul său sunt mereu împreună, în fruntea jocului, mână-n mână. Celălalt cioban, pe numele său Dochin, înfierbântat de băutură și dragoste vrea s-o joace pe fată, dar ea îl refuză. Atunci, Dochin vede roșu înaintea ochilor și sare la Ionică – băiatul iubit de fată, cu cuțitul și ciomagul să-l doboare. Acesta, însă, atent îi răspunde cum se cuvine, până când ceilalți flăcăi îi despart. Dochin, scrâșnind din dinți ca un lup flămând în preajma strungii, dispăre pe lășătoare în desișul brădetului, urlând:

-Ne mai întâlnim noi!

Fire pașnică și voioasă, Ionică ia în seamă și binele și răul. Pornește apoi jocul mai cu foc alături de iubita lui. Bătrânii ciobanii îl admiră sfătoși, nevestele îl inconjoară cu atenție, codanele îi fac daruri de dor cu ochii. Ceilalți tineri glumesc și se învârtesc în jurul lui ca niște frați mai mici în jurul celui mai mare. Conflictul este dat curând uitării. Voia bună a chefului ține până aproape de miezul nopții când chiuind și doinind se despart, fiecare luând-o spre stâna lui.

După o îmbrățișare și un sărut lung, lung, până la pierderea răsuflării, Ionică se desparte de Ileana, luând-o de unul singur pe lășătoarea care cobora și apoi urca spre stâna lui din muntele vecin, urmat îndeaproape de dulăul lui credincios, Duvac. Sufletul îi era zglobiu ca al unui

păstrăv din Latorița într-un miez de noapte zdrelit cu țipete de ciuhurezi și țintat cu bumbi de stele. Inima, plină de iubire ca un stup nou plin de miere îi bătea cu tărie de fericire.

Dar așa cum se întâmplă la munte, de peste Parâng se ridică un nor greu de fulgere și tunete, negru ca un cojoc de păstor după o iarnă petrecută lângă cotroană. Ploaia începe să curgă. De o parte și de alta a lășătorii, brazii uscați scapără scântei. Miroase a putregai, a cremeni încinse, a apă turbure, involburată și în licărul fulgerelor se văd grămezi de cetini frânte. Ionică ajunge în cel mai greu punct de trecere al înguste lășători, la izvorul care curgea vuind prin tunelul vegetal al brădetului, mai des ca oriunde. Ionică înainta cu greu, aproape pe pipăite la lumina fulgerelor. Deodată, de sub strașina unui brad, un ciomag îl izbi năpraznic în cap. Aici îl așteptase rivalul său, Dochin, încă aprins de ură, dar mai ales de băutură. Ionică se prăbușește fără să scoată măcar un strigăt. Doar câinele său înalță către cerul încruntat și țândărit de fulgere un urlat prelung și trist, ca din altă lume.

Tălharul iese de sub brazi urlând victorios și gâlgâind lacom din plosca cu rachiu. Lupta dreaptă nu intra în ideile lui căci știa de la început că dreptatea și vrednicia erau de partea lui Ionică.

Acum urma să facă în așa fel încât urmele crimei să dispară fiindcă altfel, prietenii lui Ionică l-ar fi pedepsit crunt pe criminal. Fără să-l mai cerceteze, dacă e mort sau nu, trece la acțiune. Cel lovit era însă doar leșinat. Pălăria, cumpărată pe comandă de la vestitul pălărier Dădărlat din Poiana Sibiului, nouă și îmbibată cu apă, îi protejase oarecum capul.

Dochin ridică victima și o trage după trunchiul unui brad înalt și stufos legându-l cu curea de sub chimir de brad. Încercă apoi să scape din amnar, să dea foc cetinișului. Planul era simplu și la îndemână. Cei care ar mai fi găsit ceva din rămășițele ciobanului și-ar fi închipuit că trăsnetul căzuse chiar în bradul sub care se adăpostise de ploaie. Dar ca un făcut, ploaia se întetea și iasca nu lua foc. Toate încercările dau greș. Blestemând cerul și ploaia, se retrage sub un țanc de cremene din pieptul căruia, ieșită în afară, o lespede grea și lată cât o strungă îi oferea un adăpost destul de bun. Acolo vrea să aștepte până se mai

rărește ploaia ca să-și pună planul în aplicare. Bea mereu din ploscă pentru a-și menține gradul de ticăloșie intact. Toropit de rachiu adoarme rezemat de stâncă. De sus, de sub vârf, slobozit sălbatic, un torent de apă își adâncește jgheab chiar pe sub lespede de granit, săpând din ce în ce mai adânc și slăbind-o din strânsoarea pământului. Încet, încet, lespede începe să se aplece, apoi să alunece, centimetru cu centimetru, până când cade prinzând sub ea pe cioban. Trezindu-se și dându-și seama ce s-a întâmplat, începe să plângă și să țipe, blestemându-și zilele, dar în zadar. Își proptește umerii în piatră, se zbate, sfâșiindu-și carnea și se căiește lui Dumnezeu, să-l ierte pentru ce făcuse, fiind convins că Ionică este mort. Prea târziu.

În vremea aceasta, câinele „mortului” gonește spre stâna unde se ținuse NEDEIA, scâncind și urlând. Ajuns acolo, ciobanii care încă mai petreceau, gândesc că venirea câinelui nu-i a bine. Se pun imediat în mișcare, cu torțe în mâini, torțe pe care le foloseau pentru speriatul lupilor și urșilor, apucând-o pe lășătoare după câinele care mergea înaintea lor, lătrând continuu.

Ploaia rece îl trezise pe Ionică, dar era lipsit complet de vlagă; nu-și dădea seama ce se întâmplase. Ciobanii fug după câine, îl găsesc pe Ionică, îl dezleagă și-l întreabă ce s-a întâmplat. Ploaia se opri. Vijelia trecuse peste Lotru. Cerul se înseninase. Părea o liniște deplină. Doar din acele cetinilor picăturile de ploaie cădeau ușor pe frunzele de prisacă și ștergoaie.

Deodată, câinele începe să mârâie și să latre. Pornește către țancul unde cel peste care se prăvălise lespede nu mai avea nici o scăpare. Unindu-și puterile, ciobanii împing lespede și-l scot pe Dochin. Acesta îngenunche și le spune tot ce făcuse, cerându-le iertare. Unul dintre prietenii lui Ionică saltă ciomagul să-l miruie pe ticălos, dar Ionică îl oprește zicând: „Dacă Dumnezeu l-a iertat, de ce nu l-am iertat și noi?” După ce-l salvează, pleacă cu toții lăsându-l singur pe Dochin. Din acel moment, Dochin dispăre din munții Parângului.

Ionică, peste o lună se însoară cu fata ciobanului Mogoșel care-i furase inima și se trage la stâna lor unde rămân ani de-a rândul. În amintirea acelei zile de Nedeie, acelui munte i-a rămas numele de Mogoșu.

Iulie 1970

5 Iunie – Ziua Învățătorului

Învățămantul novăcean a beneficiat de-a lungul timpului de dascăli bine pregătiți, câștigându-și un bun renume nu numai în zonă, ci și în întreaga țară, chiar și peste hotare. De pe băncile școlilor novăcene s-au ridicat mulți intelectuali care fac cinste învățămantului novăcean și localității noastre. Am sărbătorit pe 5 iunie „Ziua Învățătorului”, o zi care ar fi trebuit să fie într-adevăr o zi de mare sărbătoare pentru toți dascălii, numai că problemele cauzate de pandemia abătută asupra întregii lumi, dar și situația prin care a trecut și mai trece încă învățămantul românesc, ne-au făcut să ne piară până și gustul sărbătorilor.

Să nu uităm că dacă suntem ceea ce suntem, suntem datorită strădaniei dascălilor de a ne insufla știința de carte. Ei sunt cei care ne-au pus creionul în

Primii mei învățători: ANETA și DUMITRU COMĂNESCU

mână, care ne-au învățat să citim, să socotim și să scriem.

A fost ziua în care mi-am amintit cu emoție de dascălii mei: Aneta și Dumitru Comănescu, Margareta Ciuhu, Bondoc Dumitru (Mareșalul), Serghie S. Leuștean, Ștefan Ciocoiu, Vera Druță, Ana și Dumitru Melencu, Popescu Aurelia (Mama Rela), Marieta și Victor Brăiloiu, Tinka și Dumitru Popica, Florian Mihalcea, de toți cei cărora le-am fost elev, de toți cei care au slujit cu pasiune și competență școala novăceană, de toți dascălii de astăzi care duc mai departe faima și prestigiul școlii novăcene.

Tuturor, felicitări și urări de bine și sănătate!

Un pios omagiu celor care nu mai sunt printre noi.

ANSAMBLUL „NEDEIA” – PURTĂTOR DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ

Au trecut Sfintele Sărbători de Paști, *Învieea Domnului*. Au fost momente deosebite în viața fiecărui om, chiar dacă ne-am aflat încă în plină pandemie din cauza virusului care s-a răspândit în toată lumea. Sărbătoarea Învierii Domnului a adus Lumină și bucurie în fiecare casă, în viața fiecărui om, a întregii creștinătăți.

Sărbătoarea Paștelui simbolizează bucurie, lumină și speranță, împlinire sufletească, frumusețe care nicio dată nu se ofilește – frumusețea sufletului. Perioada premergătoare Sfintelor Sărbători de Paște, dar și cea din timpul Sărbătorii a fost o perioadă de meditație, de descoperire a iubirii adevărate care dă un nou sens vieții. Au fost

zilele în care au înflorit nu doar florile câmpului și pomilor, ci și florile sfințeniei, ale credinței, smereniei, ale bunătații, cinstei și demnității omenești.

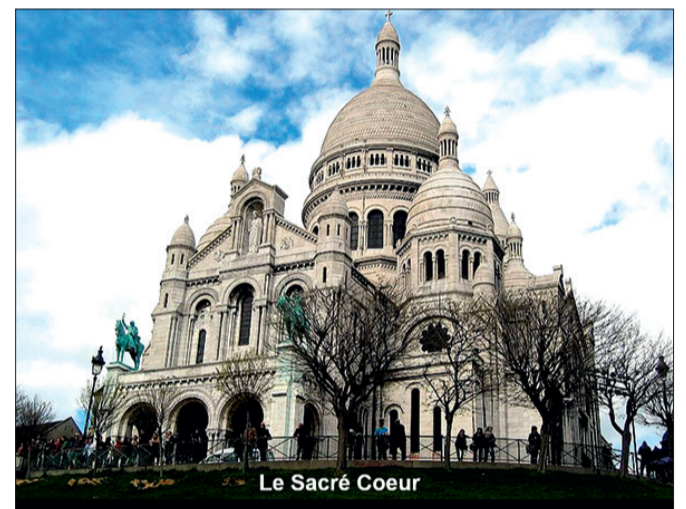
Stăteam uneori în acele zile și mă gândeam la împlinirile care mi-au înfrumusețat sufletul și viața de-a lungul timpului. În vremea copilăriei așteptam Sfintele Sărbători de Paște cu mare nerăbdare. Tot așa și mai târziu, chiar și pe timpul comunismului. Comunismul, cu toată propaganda desfășurată și restricțiile impuse, nu a putut distruge și îndepărta omul de credința strămoșească, de viața plină de farmecul iubirii de Dumnezeu și Biserică.

Meritul principal revine părinților noștri care ne-au crescut și educat în spiritul credinței, au cultivat în noi sămânța binelui căutând să șlefuiască fiecareia diamantul sufletului pentru a-l face capabil să separe valorile de lucrurile rele. M-am tot gândit, ce evenimente spirituale mi-au marcat unele vieți. Am călătorit mult, în țară și străinătate. Am vizitat multe lăcașuri de cult nu doar din Gorj, ci și din Moldova,

Dobrogea, Transilvania, am fost chiar și la Meteora, Salonic în Grecia. Am cunoscut, într-o oarecare măsură, viața monahală și am înțeles sensul viețuirii noastre pe Pământ și că viața poate fi un izvor de frumusețe dacă alegi calea cea bună.

Fără îndoială, un loc aparte revine momentelor extraordinare trăite alături de membrii Ansamblului „Nedeia”, un vajnic purtător de cultură și civilizație românească. Au trecut ani buni de când Ansamblul „Nedeia” cucerea Europa și lumea, „dar timpul a știut să păstreze ceea ce nu trebuie pierdut”, așa cum spunea Amza Pellea pe care l-am cunoscut personal și cu care m-am întreținut aproape o oră, în toamna anului 1979 în biroul Casei de Cultură Novaci. Pentru cei care au compus Ansamblul „Nedeia” în perioada 1977-2008, timpul a fost presărat cu momente și fapte nemuritoare. Noi am dăruit o părticică din viața noastră Novaciului, Gorjului și Țării.

Nu se poate uita faptul că ansamblul novăcean a prezentat un spectacol de cântece și dansuri populare la Basilica Sacre Coeur din Paris, Cartierul Montmartre

susținut un emoționant recital de muzică cultă. Aș mai adăuga doar participarea la Festivalul European al Tineretului de la Marle-Franța, 2008, participarea la ultimul Campionat Mondial de Fotbal al Mileniului II și recepția de la Ambasada României din Paris, 1989.

Momente care au impresionat și care au scos în evidență starea în care timpul întâlnește veșnicia și spațiul infinit dobândind înțelepciune în descoperirea filozofiei vieții.

P.S. Pe 10 iunie l-am condus pe ultimul drum pe unul dintre cei mai valoroși componenți ai Ansamblului „Nedeia”, Romică Chiriac. Drum bun, Romică, spre Ceruri și să știi că amintirea ta va dăinui mereu!

Pagină realizată de Constantin DĂRVĂREANU

Auditorium de la Basilique du Sacré-Coeur

Jeudi 18 juin

Conférence de Mme Ileana Gaita, ethnologue, sur “ l’Homme et la Montagne, Mythologie roumaine ”.

Spectacle de chansons et danses populaires donné par l’Ensemble folklorique “ Nedeia ” de Gorj.

Concert de musique religieuse et traditionnelle donné par la chorale “ Promusica ” de Târgoviste.

(Patrimoniul Mondial UNESCO), în data de 18 iunie 1998, în cadrul Festivalului „Montmartre en Europe”. Festivalul a avut darul de largă deschidere și cimentare a relațiilor culturale între țările europene.

O altă participare de prestigiu a Ansamblului „Nedeia” în perioada sa de glorie, a fost cea de la Festivalul Internațional de Folclor TUTTOMELE, Cavour (Torino) Italia, 1997. Cu acest prilej, Ansamblul „Nedeia” a participat la festivitățile de la Catedrala Cavour, Provincia Torino, unde orchestra ansamblului a

Despre FERICIRE

Fiecare om caută fericirea. Fiecare urmărește în felul lui cum o poate dobândi. Ca să reușească în viață, să fie fericiți, unii cred că o pot face acumulând tot mai multă bogăție. Un fel de goană toată viața pentru îmbogățire, ceea ce-ți dă impresia de învingător. Unii o găsesc, dar modul în care o obțin, nu durează toată viața dacă nu este dobândită cinstit. Este un fel de a cumpăra fericirea. Avem destule exemple în țară (chiar și pe la noi) când unii dintre cei care au dobândit mari averi, în mod necinstit, nu au avut parte și de fericire.

Un om nu se poate considera fericit dacă este plin de bani, are o limuzină de lux, conturi în bănci, vilă, salariu mare, folosește minciuna pentru a dobândi acestea, considerându-se superior celorlalți.

Oamenii cinștiți nu vor aprecia niciodată acest gen de a căuta fericirea. Fericirea nu trebuie căutată, fiindcă se găsește cu greu. Trebuie să ai înțelepciunea de a descoperi filozofia vieții pentru a dobândi fericirea.

Viața fiecărui om este o poveste construită după anumite reguli din care să nu uităm că nu suntem veșnici, ci trecători prin această lume și ca să fim apreciați, trebuie să lăsăm lucruri frumoase în urma noastră. Fericirea vine când oamenii te apreciază pentru ceea ce faci, când te sună pentru a te felicita pentru ceea ce faci, când auzi că se fac lucruri minunate în comunitatea ta, în țara ta.

Fericirea vine primăvara când înfloresc pomii, când vin rândunelele și își construiesc locuința pentru pui în diferite locuri din gospodăria ta, când îți deschid

copiii și nepoții ușa spunându-ți „Bună dimineața”.

Fericiți suntem atunci când avem prieteni adevărați și nu doar prieteni care urmăresc tot felul de interese. Fericiți suntem atunci când râdem, ne veselim, petrecem cu prietenii adevărați, avem casă, familie. Toate acestea se dobândesc cu responsabilitate, evitând excesele, făcând lucruri bune care ne vor umple sufletele de bucurie, ceea ce întrece orice frumusețe.

Să știm să apreciem fericirea dobândită în mod cinstit, fiindcă ea durează. Să fim responsabili și să mulțumim lui Dumnezeu pentru ceea ce avem. În permanență să analizăm și să gândim care sunt faptele care ne pot face nefericiți. Să avem puterea de a descoperi valoarea vieții și să nu uităm că „fericirea se naște într-un suflet pur, curat, cinstit, iubitor de Dumnezeu, de viață, într-o gingașă inimă ce se hrănește cu harul Duhului Sfânt. Ca să fii fericit, nu poți scoate pe Dumnezeu din viața ta. Pe Dumnezeu trebuie să-l purtăm tot timpul în noi, nu doar când ne dăm seama că avem nevoie de El”.

Pentru a fi fericiți trebuie să avem un comportament civilizată în familie și societate, să ne iubim cu adevărat unii pe alții, fiindcă „Iubirea adevărată este cel mai frumos sentiment care ține de sensibilitatea sufletului, de caracterul și educația fiecăruia, de blândețea inimii, cea mai puternică forță din Univers”.

Constantin DĂRVĂREANU

TRANSALPINA CHALLENGE RÂNCA

În zilele de 6 și 7 iunie 2021, pe Transalpina s-a desfășurat etapa a III-a a Campionatului Național de Viteză în Coastă, sub genericul „Transalpina Challenge Rânca 2021”. Este vorba de unul dintre cele mai importante

concursuri de automobilism sportiv din țară, concurs prin care organizatorii urmăresc și promovarea turismului în zona Novaci – Rânca, precum și pe Transalpina, în general.

La concurs au luat parte 82 concurenți, în frunte cu cunoscutul Mihai Leu care a concurat pe o mașină Ferrari 458 Challenge Evo.

A fost o competiție deosebită urmărită cu emoție de sutele și sutele de spectatori. Cele mai bune rezultate au fost obținute de către Adorjan Zolde pe o mașină SEAT IBIZA CUPRA și Alexandru Mirea, pe RADICAL SR 8.

Decernarea premiilor s-a făcut în fața Primăriei orașului Novaci, printre cei care au oferit premiile numărându-se și primarul orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean.

La competiție au luat parte și trei automobiliști novăceni: Alexandru Andreoiu, cu o mașină RENAULT CLIO, Costreie Sandu Daniel și Băloi Gabriel, trei tineri care...prind viteză pe zi ce trece în întrecerile automobilistice.

Constantin D.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef
Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.

Alina ȚICU, redactor

Cristian GRECOIU, redactor

Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

Publicație lunară tipărită cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare:
RODICA TEIȘI